

Nya regler för hållbarhetsrapportering

Tillbörlig aktsamhet

Februari 2025

Med tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet avses den process som ett företag använder för att identifiera, förebygga, begränsa och redovisa hur de behandlar faktisk och potentiell negativ påverkan på miljö och människor i samband med sin affärsverksamhet. Det omfattar både påverkan som uppstår i samband med företagets egen verksamhet och upp- och nedströms i värdekedjan. Med ESRS införs rapporteringskrav kring hur processen för tillbörlig aktsamhet genomförs.

Inget krav på agerande men däremot transparenskrav

- De centrala delarna i tillbörlig aktsamhet återspeglas direkt i de olika upplysningskraven i ESRS, såväl i de allmänna som i de tematiska upplysningskraven.
- För att läsaren ska få en uppfattning om företagets process för tillbörlig aktsamhet finns ett obligatoriskt upplysningskrav enligt vilket företaget ska lämna en samlad beskrivning, exempelvis i tabellform, av var den information som avser tillbörlig aktsamhet presenteras i hållbarhetsrapporten.
- Beträffande tillbörlig aktsamhet (due diligence) medför ESRS således ett transparenskrav med avseende på hur processen genomförs i företaget. Däremot införs inget krav på agerande.

Tillbörlig aktsamhet är en del av väsentlighetsanalysen

- Som ett av underlagen till väsentlighetsbedömningen för negativ påverkan används processen för tillbörlig aktsamhet, i vilken även kontakt med berörda intressenter ingår.
- För faktisk negativ påverkan bygger väsentligheten på påverkans allvarlighetsgrad, medan den för potentiell negativ påverkan bygger på allvarlighetsgrad och sannolikhet. Allvarlighetsgraden i sin tur baseras på skala, omfattning och återställbarhet.
- I de fall en potentiell negativ påverkan har effekt på mänskliga rättigheter beaktas allvarlighetsgraden före dess sannolikhet.

Tillbörlig aktsamhet är en fortlöpande process som beskrivs i internationella ramverk

För beskrivning av processen hänvisar ESRS till de internationella ramverken FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

1) FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter

- Av de grundläggande principerna i FN:s vägledning framgår att företag ska respektera de mänskliga rättigheterna. Det innebär att företag ska undvika att kränka mänskliga rättigheter och bör åtgärda negativ påverkan på mänskliga rättigheter som de är inblandade i.
- För att fullgöra sitt ansvar bör företagen ha riktlinjer och processer som är lämpliga med hänsyn till storlek och övriga omständigheter, inbegripet policyåtaganden, process för tillbörlig aktsamhet och gottgörelseprocess.

2) OECD:s riktlinjer för multinationella företag

- OECD:s riktlinjer omfattar företagsansvar inom olika nyckelområden såsom: mänskliga rättigheter, arbets- och anställningsförhållanden, miljö, mutor, konsumentintressen, vetenskap och teknik, konkurrens och beskattning.
- I riktlinjerna rekommenderar OECD att företagen genomför riskbaserad tillbörlig aktsamhet för att förhindra och hantera sådan negativ påverkan som uppstår inom ramen för företagets verksamhet, leverantörskedjor och andra affärsförbindelser.

Processen för tillbörlig aktsamhet omfattar:

Införliva ansvarsfullt företagande

Införliva ansvarsfullt företagande i policyer och ledningssystem.

Identifiera och utvärdera negativ påverkan

Identifiera och utvärdera faktisk och potentiell negativ påverkan kopplad till företagets verksamhet, produkter eller tjänster.

Upphör med, förhindra och begränsa

Upphör med, förhindra och begränsa negativ påverkan. Förhindra och begränsa framtida negativ påverkan.

Följ upp genomförande och kommunicera

Följ upp genomförande och resultatet av åtgärder. Informera om hur påverkan har hanterats.

12 st. europeiska standarder för hållbarhetsrapportering

Övergripande standarder

ESRS 1 Allmänna krav

ESRS 2 Allmänna upplysningar

Miljö

ESRS E1 Klimatförändringar

ESRS E2 Förorening

ESRS E3 Vatten och marina resurser

ESRS E4 Biologisk mångfald

ESRS E5 Resursanvändning och cirkulär ekonomi

Socialt

ESRS S1 Den egna arbetskraften

ESRS S2 Arbetstagare i värdekedjan

ESRS S3 Påverkade samhällen

ESRS S4 Konsumenter och slutanvändare

Bolagsstyrning

ESRS G1 Ansvarsfullt företagande

ESRS om tillbörlig aktsamhet

ESRS 1 Allmänna krav kap 4 beskriver allmänna principer för rapportering av tillbörlig aktsamhet, men innehåller inga upplysningskrav.

ESRS 2 Allmänna upplysningar GOV-4 anger vilka upplysningar som ett företag ska rapportera om tillbörlig aktsamhet. Notera att upplysningskravet även ingår i **ESRS 2 appendix B** som avser upplysningar hänförlig till annan EU lagstiftning.

Länk till standarderna:

[EUR-Lex - 32023R2772R\(07\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Relationen mellan CSRD och CS3D dvs. direktivet om tillbörlig aktsamhet

- Den 5 juli 2024 publicerades direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (Sustainability Due Diligence Directive, CS3D). Enligt direktivet ska medlemsstaterna senast den 26 juli 2026 införliva direktivet i nationell lagstiftning.
- För bolag som omfattas av CSRD uppfylls kommunikationskyldigheten enligt CS3D av rapporteringen som görs i enlighet med CSRD/ESRS.

Syfte med CS3D direktivet

- Direktivet syftar till att säkerställa att företag som är verksamma på EU:s inre marknad bidrar till en hållbar utveckling genom att identifiera och, där så behövs, prioritera, förebygga och begränsa, stoppa, minimera och avhjälpa faktiska eller potentiella negativa effekter för de mänskliga rättigheterna och miljön.
- Företag med fler än 1 000 anställda och en global nettoomsättning på över 450 miljoner EUR omfattas av direktivet. Direktivet implementeras stegvis.

Status på CS3D lagstiftningen

- I Sverige har en utredning tillsatts för att utreda hur direktivet ska genomföras i Sverige. Utredningen ska redovisas senast 16 december 2025.
- Värt att notera är också att det i EU kommissionen för närvarande pågår en diskussion om det så kallade Omnibuspaketet, som är ett förenklingspaket som syftar till att minska regelbördan och byråkratin. Regleringar som berörs av Omnibuspaketet är bl.a. CSRD och CS3D.

Vad behöver berörda företag göra gällande rapportering i enlighet med CSRD?

De företag som berörs av kraven på rapportering bör analysera i vilken utsträckning som de möter lagkraven idag och utarbeta en åtgärdsplan för att utveckla arbetet.

Exempel på åtgärder är:

- Gör en analys av nuvarande rapportering för att identifiera eventuella gap.
- ESRS innebär inte krav på agerande. Däremot kan rapporteringen tydliggöra brister i rutiner och åtgärder som det finns önskemål att åtgärda. Utvärdera eventuella behov även mot bakgrund av kraven i CS3D.
- Säkerställ resurser och utvärdera behovet av kompetens och IT-stöd.
- Upprätta interna kontroller, detta gäller även för data som erhålls från externa motparter.
- Säkerställ spårbarhet i data och dokumentation. Utvärdera behovet av IT-system.
- Etablera en löpande dialog med revisorn.

EY | Building a better working world

På EY arbetar vi varje dag för att uppfylla vårt syfte Building a better working world. Vi skapar värde för kunder, medarbetare, samhälle och världen i stort, samtidigt som vi bygger förtroende på finansmarknaderna.

Med stöd av data, AI och annan avancerad teknik hjälper vi våra kunder att hitta lösningar på dagens och morgondagens mest angelägna frågor.

Vi arbetar med ett brett utbud av tjänster inom revision, redovisning, affärsrådgivning, skatt, strategi och transaktioner. Genom att dra nytta av branschinsikter, ett globalt nätverk och samarbete inom olika ekosystem kan vi erbjuda tjänster i fler än 150 länder.

All in to shape the future with confidence.

EY syftar på den globala organisationen och kan referera till ett eller flera av medlemsföretagen inom Ernst & Young Global Limited som vart och ett är en separat juridisk enhet. Ernst & Young Global Limited, ett bolag registrerat i Storbritannien, tillhandahåller inte tjänster till kunder. Information om hur EY samlar och använder persondata och en beskrivning av vilka rättigheter individer har enligt dataskyddslagen finns på [ey.com/privacy](#). Medlemsföretag inom EY tillhandahåller inte juridiska tjänster där det inte är förenligt med lokal lagstiftning. För mer information om vår organisation, besök gärna [ey.com/se](#)